

**TECHNOLOGIE KOMUNIKACYJNO - INFORMACYJNE
W DZIAŁALNOŚCI ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ W UJĘCIU
PRAWNYM ORAZ INFORMATYCZNYM.
SZKOLENIE ADRESOWANE DO PRACOWNIKÓW URZĘDÓW ORAZ INSTYTUCJI
ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**

1. Opis problematyki będącej przedmiotem szkolenia

Elektroniczna administracja publiczna wspierana przez nowoczesne społeczeństwa informacyjne, których nadrzędnym kapitałem są wiedza i technologia będzie musiała zapewnić świadczenie usług we współczesnej - elektronicznej (cyfrowej) postaci. W konsekwencji administracja będzie dostępna „zawsze” i „wszędzie”. Natomiast petenci (użytkownicy) będą mieli zapewniony dostęp nie tylko do informacji, lecz do konkretnych usług, zgodnie z preferencjami i potrzebami. Niezbędną podstawą dla rozwoju elektronicznej administracji publicznej jest zapewnienie właściwych regulacji prawnych, które w naturalny sposób będą również powiązane z dziedziną społeczeństwa informacyjnego. Stworzenie ram normatywnych dla funkcjonowania i organizacji elektronicznej administracji jest warunkiem koniecznym, a zarazem elementarnym, aby wprowadzić ideę elektronicznego administrowania w życie. Niewątpliwie sprawny rozwój elektronicznej administracji wymaga konsolidacji i kooperacji prac pomiędzy organami administracji publicznej, zarówno na szczeblu centralnym, jak i regionalnym w celu wypracowania synergii działania, ułatwienia swobody przepływu informacji oraz równomiernego rozwoju usług świadczonych drogą elektroniczną. Współczesna koncepcja administracji publicznej zmierza w kierunku zarządzania sektorem publicznym, gdzie rolę administratora przejmuje proaktywny menadżer.

Informatyzacja działalności administracji publicznej w tym samorządów terytorialnych dokonuje się za sprawą swoistych mechanizmów prawno – technicznych. Podpis elektroniczny stanowi zasadniczy instrument urzeczywistnienia celów informatyzacji. W konsekwencji stanowi podstawowe zagadnienie teoretyczne i praktyczne dla podmiotów

Instytut Prawa Technologii Informatycznych

e-mail: ipti@ipti.pl
web: www.ipti.pl

kreujących procesy wdrażania komunikacji elektronicznej. Aktywność ta jest także konieczna w płaszczyznach realizacji zadań samorządowych.

Kolejny wymiary mechanizmów informatyzacji dotyczy zagadnień wykorzystania sieci teleinformatycznych w działalności samorządu terytorialnego. Szczególnie aktualna jest tutaj problematyka postępowania administracyjnego i kwestia dostępu do informacji publicznej, zwłaszcza Biuletynu Informacji Publicznej. Sprawność przekazu informacji implikuje również wątpliwości dotyczące bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej. Na tym tle przyjęta polityka bezpieczeństwa generuje rozwiązania instytucjonalne.

Istotne dla praktyki funkcjonowania nowoczesnej administracji publicznej ma zjawisko archiwizacji dokumentów elektronicznych. Z jednej strony wiąże się ono z pewnymi obowiązkami i wymaganiami kształtującymi zasady przechowywania, z drugiej dotyczy sfery bezpieczeństwa systemów kompilujących.

Niniejsze szkolenie przedstawia koherentne oblicze problematyki, kładąc szczególny nacisk na jej praktyczne uwikłania. Zakłada uzupełnienie wywodu prawniczego o właściwy potencjał wiedzy technicznej z dziedziny informatyki, a także wsparcie się na badaniach pierwotnych w tym statystykach obrazujących rzeczywiste rozmiary zjawisk informatycznych w polskiej administracji. Płynącą z tego pozytywną konsekwencją jest nade wszystko ukazanie właściwego kierunku rozrostu nowoczesnej administracji publicznej w kraju.

Wybrane – zagadnienia będące przedmiotem szkolenia:

1. **Przedstawienie współczesnych kierunków rozwoju organizacji ludzkich zbiorowości** (społeczeństwo informacyjne).
2. **Analiza warstwy normatywnej kwalifikującej problematykę informatyzacji działalności administracji publicznej** (zwłaszcza pod kątem ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne).
3. **Analiza problemów stosowania prawa technologii informacyjnych:**
  - a. Przedstawienie siatki pojęć i terminologii dziedziny;

Instytut Prawa Technologii Informacyjnych

e-mail: ipti@ipti.pl
web: www.ipti.pl

- b. Metody interpretacji prawniczej w nowej przestrzeni prawnej;
  - c. Charakterystyka norm;
  - d. Rozstrzyganie spraw przez organy administracji publicznej;
  - e. Szczególne cechy i wymogi postępowań administracyjnych;
4. **Przedstawienie zagadnień prawnych i technologicznych** generowanych przez procesy digitalizacji administracji publicznej.
5. **Pojęcie i zakres przedmiotowy zastosowania podpisu elektronicznego.**
Podpis elektroniczny jest formą zabezpieczenia dokumentu elektronicznego w procesie komunikacji elektronicznej, nadającą mu cechy indywidualności i niepowtarzalności. Wpływa wydatnie na bezpieczeństwo, jawność i zaufanie w procesach komunikacji.
- a. Podpis elektroniczny (model definicyjny)
  - b. Cele zastosowania podpisu elektronicznego
  - c. Certyfikowane metody komunikacji i ich znaczenie
  - d. Dokumenty niezabezpieczone podpisem elektronicznym i ich rola w obrocie prawnym
  - e. Kontekst procedur administracyjno – finansowych
6. **Aspekty techniczne zastosowania podpisu elektronicznego.**
Podpis elektroniczny jak wszystkie metody certyfikacji dokumentów elektronicznych wymaga specjalnego oprogramowania i sprzętu, a także procesu komunikacji z podmiotem nadającym certyfikat i uwierzytelniającym jego ważność.
- a. Założenia procesów podpisywania dokumentów elektronicznych
    - a. Idea certyfikatu
    - b. Urząd certyfikacji
    - c. Praktyczne zastosowania
  - b. Przebieg procesu podpisywania
    - a. Ujęcie teoretyczne

Instytut Prawa Technologii Informatycznych

e-mail: ipti@ipti.pl
web: www.ipti.pl

1. Podpisywanie
  2. Weryfikacja
    - b. Ujęcie praktyczne
    - c. Bezpieczeństwo procesu podpisywania
    - d. Ocena procesu podpisywania
      - a. Wartość dla pewności obrotu
      - b. Koszty
      - c. Dostępność
      - d. Perspektywy
    - e. Inne możliwości:
      - a. Szyfrowane połączenia sieciowe (SSL)
      - b. Wirtualna Prywatna Sieć (VPN)
      - c. Bezpieczne serwery innych usług
      - d. Znaczniki czasem
7. **Zagadnienia zastosowania podpisu elektronicznego wobec realizacji zadań administracji publicznej, szczebli samorządowych.** Problem komunikacji elektronicznej w urzędach i instytucjach samorządowych przedstawia się dychotomicznie. W pierwszej mierze zakłada kontakt obywatela z administracją. Z drugiej strony obejmuje także problematykę wewnętrzną komunikacji. Pewność komunikacji rodzi pytania o zakres i postać form kwalifikacji. Na tym gruncie powstały między innymi zmiany w kodeksie postępowania administracyjnego.
- a. Zewnętrzne procedury administracyjne i finansowe
  - b. Certyfikowany dokument a doręczenie
  - c. Certyfikowany dokument a wnoszenie
  - d. Zagadnienie terminów
  - e. Procedury wewnętrzne
  - f. Kontekst prawa budżetowego i podatkowego
  - g. Postulaty dla praktyki i *de lege ferenda*

Instytut Prawa Technologii Informatycznych

e-mail: ipti@ipti.pl

web: www.ipti.pl

8. **Realizowanie projektów informatycznych w ramach jednostek administracji publicznej.**
9. **Elektroniczne rejestry publiczne.**
10. **Elektroniczna Skrzynka Podawcza (ESP ze szczególnym uwzględnieniem e-PUAPu).**
  - a. Rodzaje elektronicznych skrzynek podawczych.
  - b. Elektroniczna skrzynka podawcza a elektroniczny urząd podawczy.
  - c. Zasoby elektronicznej skrzynki podawczej.
  - d. Wymiana danych w formie dokumentów elektronicznych.
  - e. Administrowanie skrzynką.
  - f. Inna korespondencja za pośrednictwem ESP.
11. **Dokumenty elektroniczne.**
12. **Formularze elektroniczne.**
  - a. Rodzaje.
  - b. Sposoby tworzenia i umieszczania w ESP.
  - c. Centralne repozytorium wzorów pism w formie dokumentów elektronicznych.
  - d. Struktura formularzy elektronicznych.
13. **Niezbędne elementy struktury dokumentów elektronicznych.**
14. **Postępowanie z dokumentami elektronicznymi.**
  - a. Aspekty prawne.
  - b. Aspekty elektroniczne.
15. **Korespondencja elektroniczna.**
  - a. Za pomocą poczty elektronicznej.
  - b. Za pośrednictwem ESP.
16. **Elektroniczna forma opłaty skarbowej.**
  - a. Stan prawny i możliwości techniczne stosowane obecnie.
  - b. Planowane zmiany.

Instytut Prawa Technologii Informatycznych

e-mail: ipti@ipti.pl

web: www.ipti.pl

17. Elektroniczne postępowanie administracyjne w kontekście planowanej nowelizacji KPA, ze szczególnym uwzględnieniem:

- a. Elektronicznego doręczenia.
- b. Obliczania terminów.
- c. Elektronicznego podania.
- d. Elektronicznych rozstrzygnięć.

18. Systemy Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji

Trudno dziś sobie wyobrazić jakiegokolwiek funkcjonowanie organów administracji publicznej bez wsparcia systemami IT. Jednak niewielu ludzi zdaje sobie sprawę z zagrożeń wynikających z zastosowania w/w systemów w instytucjach publicznych. Ryzyko wynika między innymi z zautomatyzowania niektórych operacji oraz wykorzystania oprogramowania, które nie zawsze jest bezpieczne.

- a. Polityka bezpieczeństwa
- b. Organizacja bezpieczeństwa informacji
  - 1. Strategie ochrony
- c. Bezpieczeństwo zasobów
  - 1. Zabezpieczenia lokalizacyjne
  - 2. Zabezpieczenia sprzętowe
  - 3. Zabezpieczenia programowe
- d. Zarządzanie systemami i sieciami
- e. Kontrola dostępu
- f. Pozyskiwanie, rozwój i utrzymanie systemów informatycznych
- g. Archiwizacja danych
- h. Zgodność z przepisami prawnymi

Cele szkolenia:

- 1. Podniesienie kompetencji zawodowych;

Instytut Prawa Technologii Informatycznych

e-mail: ipti@ipti.pl

web: www.ipti.pl

2. zmiana mentalności kadry kierowniczej dolnośląskich urzędów;
3. przyjęcie nowoczesnych, europejskich standardów;
4. wykorzystanie w praktyce sprawdzonych dobrych praktyk.

Spodziewane efekty szkolenia:

- a) Nabycie pełnej i spójnej wiedzy dotyczącej głównych procesów informatyzacji w administracji publicznej;
- b) zapoznanie się z kierunkami stosowania prawa w przedmiocie prawa technologii informacyjnych;
- c) praktyczna i teoretyczna wiedza dotycząca postępowań wynikłych z zastosowania procesów informatyzacji, kierunków rozstrzygnięcia spraw i metod interpretacji stosowanych przez organy i instytucje publiczne na gruncie krajowym i wspólnotowym;
- d) wiedza na temat wykładni nowych instytucji prawnych;
- e) świadomość wymogów w zakresie kształtowania społeczeństwa informacyjnego w nowoczesnym państwie;
- f) kompleksowa wiedza dotycząca technologicznych zagadnień generowanych przez zjawisko informatyzacji;
- g) wiedza i umiejętności zabezpieczania różnorodnych etapów i szczebli aktywności pracowników administracji publicznej w procesach informatyzacji;
- h) prakseologia zapobiegania przestępczości komputerowej w strukturach administracji publicznej;
- i) obsługa podstawowego oprogramowania wdrożonego przez elektroniczne procesy komunikacyjne.

Koordynatorzy szkolenia

Koordynatorami szkolenia są: *Adam Hareża* i *Tomasz Januszkiewicz*

Instytut Prawa Technologii Informacyjnych

e-mail: ipti@ipti.pl
web: www.ipti.pl

Adam Hareża doktorem nauk prawnych o specjalności prawo administracyjne. Obronił rozprawę doktorską pt. *Aspekty prawne elektronicznej administracji publicznej w Polsce* w Zakładzie Prawa Administracyjnego na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Problematyka dysertacji ma szczególnie aktualne znaczenie z punktu widzenia doktryny, jak też jego przydatności dla praktyki, bowiem przedmiotem rozważań jest nowy model sprawowania administracji publicznej, która w dobie konwergencji technologicznej oraz wszechobecnej komputeryzacji wpływającej na dynamiczny postęp cywilizacyjny, przybrała formę elektroniczną, czyniąc zadość kardynalnym wymogom społeczeństwa informacyjnego nazywanego często teleinformatycznym, sieciowym, postindustrialnym bądź postmodernistycznym, wywierającym niewątpliwy nacisk na zastosowanie nowoczesnych metod funkcjonowania administracji w celu zapewnienia jak najwyższej transparentności procesu sprawowania władzy i większej możliwości współuczestniczenia w nim.

Był koordynatorem licznych szkoleń dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, których problematyka związana była z elektroniczną administracją publiczną, elektronicznym obiegiem dokumentów, archiwizacją danych w formie elektronicznej, a także elektroniczną formą postępowania administracyjnego.

Adam Hareża jest również autorem wielu publikacji poświęconych prawnym aspektom cyberprzestępczości, nowym sposobom elektronicznej komunikacji stosowanej przez społeczeństwa informacyjne oraz nowoczesnym formom funkcjonowania elektronicznej administracji publicznej w Polsce i na świecie. Jako Prezes Zarządu Instytutu Prawa Technologii Informacyjnych (**IPTI**) aktywnie współpracuje z licznymi podmiotami publicznymi i prywatnymi w celu propagowania idei rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz informatyzacji administracji publicznej (m. in. Z Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej).

Instytut Prawa Technologii Informacyjnych

e-mail: ipti@ipti.pl

web: www.ipti.pl

Tomasz Januszkiewicz jest absolwentem studiów informatycznych Politechniki Wrocławskiej. Specjalista IT w Instytucie Prawa Technologii Informatycznych (***IPTI***). Od kilku lat pracuje jako analityk systemów informatycznych w sektorze publicznym, gdzie jest odpowiedzialny za funkcjonowanie oraz bezpieczeństwo sieci i systemów IT. Obecnie etatowy pracownik Sądu Okręgowego we Wrocławiu pełniący funkcję administratora systemów teleinformatycznych.

Brał udział w projektach badawczych inicjowanych przez Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej (***CBKE***) dotyczących informatyzacji postępowania cywilnego oraz opracowania modelowego rozwiązania zastosowania ***dokumentu elektronicznego*** w sądach powszechnych z uwzględnieniem aspektów prawnych, organizacyjnych i ekonomicznych. Jest także autorem aplikacji tworzących system wspomagania i organizacji rozpraw w sądach (***elektroniczna wokanda***). Stale uczestniczy w licznych projektach informatycznych inicjowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości mających na celu realizację idei informatyzacji wymiaru sprawiedliwości. Jest również autorem wielu publikacji poświęconych zagadnieniom ***e-government***.

Instytut Prawa Technologii Informatycznych

e-mail: ipti@ipti.pl

web: www.ipti.pl